

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ

Фінансова установа - юридична особа, метою створення якої є здійснення діяльності з надання фінансових послуг, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг на підставі відповідної ліцензії, виданої Регулятором.

Не є фінансовими установами надавачі супровідних послуг, які одночасно не надають також фінансові послуги, а також інші особи, які отримали ліцензію на здійснення діяльності з надання фінансових послуг без набуття статусу фінансової установи.

Закон «Про фінансові послуги та фінансові компанії»:

1) встановлює загальні засади функціонування ринку фінансових послуг, діяльності надавачів фінансових та/або супровідних послуг, державного регулювання та нагляду за такою діяльністю, а також захисту прав клієнтів;

2) визначає правовий статус фінансових компаній та ломбардів, організаційно-правові засади їх створення, діяльності, реорганізації та припинення діяльності з надання фінансових послуг, а також повноваження Регулятора щодо державного регулювання та нагляду за такими установами.

Діяльність банків регулюється Законом «Про фінансові послуги та фінансові компанії» з урахуванням Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Професійна діяльність на ринках капіталу регулюється Законом «Про фінансові послуги та фінансові компанії» з урахуванням Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та інших спеціальних законів у сфері ринків капіталу.

Видами фінансових послуг є:

- 1) страхування;
- 2) надання коштів та банківських металів у кредит;
- 3) залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню;
- 4) фінансовий лізинг;
- 5) факторинг;
- 6) надання гарантій;
- 7) торгівля валютними цінностями;
- 8) фінансові платіжні послуги;
- 9) фінансові послуги, що надаються в межах професійної діяльності на ринках капіталу.

До фінансової послуги із залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, від необмеженого кола осіб, не відноситься залучення коштів шляхом емісії/видачі/укладення фінансових інструментів (крім

ощадних сертифікатів банку) у порядку, встановленому Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Види фінансових послуг та їх ознаки встановлюються виключно Законом «Про фінансові послуги та фінансові компанії», спеціальними законами та не можуть встановлюватися, змінюватися, доповнюватися іншими законами. Надання фінансових послуг, не включених до зазначеного переліку, забороняється.

Надавати фінансові послуги мають право фінансові установи та інші особи, які отримали відповідну ліцензію.

Ліцензія включає право здійснювати діяльність з надання однієї чи декількох фінансових послуг, зазначених у такій ліцензії, можливість надання яких передбачено законом для надавача фінансових послуг певного виду. Спеціальним законом може бути визначена необхідність отримання окремої ліцензії, яка включає право здійснювати діяльність з надання певної фінансової послуги. Надавачі фінансових послуг на підставі відповідної ліцензії, виданої Регулятором (крім випадків, встановлених спеціальними законами) здійснюють діяльність з надання фінансових платіжних послуг відповідно до Закону України «Про платіжні послуги».

Діяльність з надання фінансових платіжних послуг без необхідності отримання ліцензії можуть здійснювати юридичні особи, за умов авторизації їхньої діяльності (акредитації) у порядку, визначеному законом України, що регулює діяльність з надання платіжних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про фінансові послуги та фінансові компанії [Електронний ресурс]: Закон України: [прийнятий Постановою Верховної Ради України № 1953-IX від 14 грудня 2021 р.: станом на 01 січня 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1953>

2. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України: [прийнятий Постановою Верховної Ради України № 2121-III від 07 грудня 2000 р.: станом на 08 березня 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2121>

3. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки [Електронний ресурс]: Закон України: [прийнятий Постановою Верховної Ради України № 3480-IV від 23 червня 2006 р.: станом на 08 березня 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3480>